

Prvi slovenski dnevnik v
Združenih državah.
Izhaja vsak dan izven
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 54. — ŠTEV. 54.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 5, 1908. — V ČETREK, 5. SUŠCA, 1908.

VO LUME XVI. — LETNIK XVI.

Korupcija sodnikov v New Yorku.

**SODNIKA DROEGE IN WAHLE
STA SPUŠČALA ZA "PO-
SKUŠNJO" KAZNJEN-
CE IZ JEČE.**

V sodnih zapisnikih se o tem postopanju ni ničesar omenjalo.

JAVNI ŠKANDALI.

Pred mesecem so razni ugledni newyorški listi poročali o delovanju sodnika Droega, ki je kaznjence izpuščal iz zaporov za "poskušnjo". Danes pa je list World obelodanil isto obdolženje napram policijskemu sodniku Wahleju. Oba sodnika sta baje med sabo tekmovala, kdo bo opustil večje število kaznjencev in v teku časa sta oba oprostila več lopovov kot vsi sodniki skupaj v New Yorku. Wahle je posebno drage volje opustil ženske, ki so bile obsojene radi neuravnega zadržanja, medtem ko je Droega imel večje veselje nad moškimi. Oba pa nikdar nista zapisovala v sodne zapise takih oprostitov za "poskušnjo", kot sta jih sama imenovala.

V času med 15. septembrom in 15. januarjem je sodnik Wahle odpustil 28 ženskih jetnikov iz prisilne delavnice, predno je potekla njih doba. Droega je v istem času paroliral 23 moških iz prisilne delavnice.

Včeraj se je vršilo tajno posvetovalje policijskih sodnikov, pri katerem se je sklepalo, v koliko so bili Droega in Wahle upravičeni izpuščati jetnike, ki se niso prestali svoje kazni.

Droega in Wahle pa sedaj smešno zavračata krivdo na komisarja zaporov, čes, saj ne odpirajo vrat zaporov sodniki, temveč komisarjevi kleriki.

Včeraj se je vršilo tajno posvetovalje policijskih sodnikov, pri katerem se je sklepalo, v koliko so bili Droega in Wahle upravičeni izpuščati jetnike, ki se niso prestali svoje kazni.

Posebna preiskava probacijskih odvetnikov bo še dogajala, v koliko so bili imenovani sodniki upravičeni izpuščati jetnike, predno so prestali določeno kazen. Doživimo še lahko lepa odkritja iz kotov newyorške sodnije.

SMRTNI SKOK IZ BROOKLYN- SKEGA MOSTU.

Bit življenja se vrže v East River.

V torek 3. sušca opoldne je neki nepoznani človek iskal smrti v ledeno mrzlem East Riverju in jo tudi našel. Šel je na najvišji del mostu, odkoder je skočil skoro 100 čevljev globoko v vodo. Dva potnika, ki sta šla slučajno mimo, sta zapazila, kako pleza neki tujec čez most. Kako je došel do onega mesta, kjer vozijo samo vozovi ulične železnice, je neumovno; najbrž je skočil s kake kare.

Ko sta imenovana potnika obvestila mostno policijo, je slednja takoj prišla iskati za njim. Na vodi so pa dobili le njegov klobuk, kterega so valovi semtertja gonili. Kakor se je pozneje zvedelo, je nesrečni padel ravno mimo nekega parnika v vodo, ker pa se ni pokazal več na površje, ga mornarji niso mogli več rešiti.

Iz popisa ohih, ki so ga videli, sledi, da je bil mož dobro oblečen in precej velike postave. To je že tretji dogodek v letošnjem letu, da si samomorilec izvolijo brooklynski most za odhod v drugo življenje.

Smrt v Niagarskem slapu.

Niagara Falls, N. Y., 3. marca. — 22letni Grove Hohn je danes skočil iz mosta med Goat in Luna Islandom v bobneči vodopad, ki ga je takoj zanesel na sredno vrtnicev, kjer se je takoj razbil med nakopičenim ledom. Predno je skočil iz mosta v vodo, se je Hohn sklenel. Odločil je tudi svojo uro in dve pisli. Eno pismo je bilo naslovljeno na njegovo mater in eno na prijatelja.

Proti špekulantom na Wall St.

**SENATOR TILLMAN JE VLOŽIL
V ZVEZINEM SENATU
TOZADEVNO RESO-
LUCIJO.**

Poročilo bančnega nadzornika nacionalnih bank.

VLADINA KONTROLA.

Washington, 3. marca. Senator Tillman je zopet enkrat podrgnil v sršenovo gnezdo na Wall St. Predložil je v kongresu resolucijo, ki zahteva od vladinega nadzornika nacionalnih bank, da poda senatu popolnoma natančno poročilo, koliko so newyorške banke pretečenih šest mesecev izposodile, kakšne varščine so dobile za izposojeni denar in koliko so posodile špekulantom na Wall St. V resoluciji senator iz South Caroline zelo ostro obsoja špekuliranje z delnicami ali kakor on imenuje "Stock Gambling" in imenuje New York središče vseh sleparskih špekulacij z delnicami, katero delo je senator imenoval "najbolj pogubno, nevarno in vražje", ko je pred svojimi kolegi vložil imenovano resolucijo.

Tillmanove resolucije se je takoj uprl senator Aldrich, ki je izjavil, da se ne špekulira samo v New Yorku, temveč po vseh večjih mestih. Nato se je med njima senatorjema vnel precej oster besedni boj, v katerem je Aldrich sicer priznal dober namen Tillmanove resolucije, vendar, ker se je tikala samo New Yorka, jo nikakor ni hotel sprejeti na znanje. Tillman je pa hotel s svojo resolucijo razložiti, da so bile edine newyorške banke krive oktobrske krize, ker so brezmiselno posojale denar na nezadostno pokritje. Za to zahteva od bančnega nadzornika natančnih podatkov glede stanja nacionalnih bank, iz katerih podatkov se potem dobe sredstva, kako preprečiti divje špekuliranje z delnicami.

UMORI IN TATVINE V MESTU NEW YORKU.

Tolpa morilcev in roparjev v našem mestu čim dalje bolj narašča.

Na South Streetu v Manhattan Borough so odkrili brutalni umor. V drugem nadstropju hiše št. 261 South St. so dobili mrtvo truplo nekega ponočnega čuvaja. Zdravniška preiskava je dognala, da je napadalec svoji žrtvi razbil lobanjo. Moža, ki je truplo odkril, so prijeli; imenuje se Josip Cohan.

Cohan je izjavil pred policijskim sodiščem, da je bil umorjen znan samomorilec pod imenom "Andrew" in da je bil baje Poljak. Ko ga je nameraval obiskati, je dobil vrata njegovega stanovanja ulomljena. Ko stopi nato v prvo sobo, dobi Andrewa na postelji. Ležal je v lastni krvi. En del obraza je bil popolnoma zbit in tudi eno oko mu je bilo izbito. Razven čevljev in nogavic je imel na sebi popolno obleko.

Ko je umorjeni šel v svoje stanovanje, je imel pri sebi \$6; ko so pa po umoru pregledali njegove žepce, niso našli pri njem nohenega denarja. V neposredni bližini glavnega stanja policije v Brooklyn Borough sta dva roparja napadla nekega Herbert Engelhaga, ki sta ga do nezvesti pobila na tla in mu odvzela \$12, ktere je imel pri sebi. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico. In to se je zgodilo v neposredni bližini glavne policijske postaje!!!

Na Broadwayu med 43. in 44. ulico, Manhattan Borough, so vlomili tatovi, ko je bil skoro še dan, v neko prodajalno s tobakom, uničili mnogo materiala in odnesli blaga za \$300. To je že skrajna predrznost newyorških tatov in nesramna zaspanost newyorške policije!

Novi kitajski poslaniki.

Wu-Ting-Fang, novi kitajski poslanik, se je iz San Franciscia napotil v svezino glavno mesto Washington. V San Franciscu so ga pozdravili vsa kitajska društva.

171 žrtev v plamenu.

**V Lakeview šoli, v Collinwoodu, O., je nastal radi
prezakurjene peči ogenj, ki je zahteval
171 malih nedolžnih otroških žrtev;
stariši so morali mirno gledati,
kako poginjajo njih
ljubljeni.**

**DIM IN OGENJ STA POVZROČI-
LA DIVJO PANIKO MED
OTROCI.**

Po hodnikih so ležale cele gore zgorelih otroških trupel. Skrajna zanemarjenost je povzročila grozno katastrofo.

**MED ZGORELIMI SO OTROČI
SLOVENSKE STARIŠE.**

Žalostni prizori.

(Posebno poročilo "Glas Narodu".)

Cleveland, O., 4. marca. Grozna katastrofa, kot je od zadnje "Slocum" nesreče naša dežela še ni videla, se je danes pripetila v javni šoli Lakeview v Collinwoodu, ki je predmestje clevelandsko. 171 nedolžnih otrok, noben star nad 12 let, je ali zgorelih ali pa ubitih, ko so skakali iz gorenjih nadstropij na cesto, da se rešijo grozne smrti. Mnogo je bilo tudi v grozni paniki, ki je nastala radi požarja, po hopenih. Mnogo jih je bilo ranjenih, ter so jih v takem stanju privedli na cesto, kjer so se pa takoj mrtvi zgrudili na tla. V Clevelandu in v bolj v Collinwoodu je grozna nesreča povzročila neizmerno žalost in razburjenje. Toliko nadejnih mladih življenj je bilo naenkrat uničenih. Prepevaje in veselje se, so šli zjutraj v šolo, ne da bi le eden slutil, da se nikdar več ne povrne v naročje ljubih starišev. V mrtvašnici Lake Shore leži 110 mrtvih mladih trupel, med njimi so tudi štiri dosedaj še ne spoznanih žensk. Več učencev je bilo ubitih, ko so skakali iz visokega poslopja na cesto, da se rešijo gotove smrti, drugi so zopet popadali v klet, ko so se udrla tla njih šolske sobe.

Ogenj je nastal radi prezakurjene peči v pritličju okoli desete ure predpoldne. Ob kritičnem času se je nahajalo 360 otrok v šolskem poslopju. Dim, ki se je pričel valiti od vseh strani, je kmalu napolnil vse šolske sobe. Nastala je grozna panika. Na redni izhod ob tej priliki ni bilo misliti, ker je bilo že celo poslopje v ognju. Prestrašeni otroci so bežali proti vrjam in oknom, kakor je kdo smatral ugodnejše za svojo rešitev.

Šola je imela samo dva izhoda. Otroci so se mogli posluževati le enega, ker drugi je bil takoj zavariran. Mnogo jih je popadalo na tla in se potem sledeči jim drugi otroci pohodili do smrti. Radi tega se je pred enim izhodom nabrala kmalu taka kopica mrtvih in pohojenih trupel, da je bil vsak izhod zamaa. Otroci se polasti smrtna groza. Z divjim krikom so bežali nazaj proti svojim razredom, da skočijo iz oken na cesto. Le malokdo je priletel živ na cesto, ker se je pri padcu nбил.

Kmalu so pa bili tudi izhodi pri oknih zaprti, ker je iz vseh oken paljaval plamen. Poslopje je zidano iz opeke, toda požarju se ni moglo ustavljati, in požar se je razširil v grozno naglico. Kmalu se je udri tudi pod prvega nadstropja in vsi otroci, ki so se tam nahajali, so popadali v klet, ki je bila vsa v ognju. Večino otrok je prevzel dim, da so bili kakor oslepljeni ter se vlegli na tla in pričakovali v grozno zavestjo gotove smrti. Eden prvih, ki je došel na lice mesta, je bil žurnalista Kelley, ki je imel dve hčerki v šoli. Kmalu se je udri tudi pod drugega nadstropja in otroci, ki so bili še v sobi, so popadali v klet na svoje sodrge, ko popadli tja že iz prvega nadstropja. Po-

znej so jih našli celo goro, ležeč eden na drugemu in popolnoma zgoreli.

Takoj ko se je zoznalo o grozni katastrofi, so bližnje tovarne odpustile vse svoje delavce, da lite za pomoč bednim otročičem. Nesrečno poslopje je bilo kmalu obkrajeno od plakajočih mater in očetov, ki so v skrbeh za življenje svojih malih kričali kot blazni in se skušali približati gorečemu poslopju, da vsaj vjamejo morda zadnji pogled svojih ljubljencev, ker je bila rešitev nemogoča. Mnogo mater so morali z nadčloveško silo odpeljati od poslopja, ker so se hoteli vreči v goreče poslopje, da rešijo svoje drage, za ktere je bila vsaka pomoč že prepozna. Ljudje so tako pritiskali do poslopja, da otroci, ki so prihajali iz njega, niti na prosto niso mogli, ter so morali v dimu in plamenu žalostno poginiti.

Zmešnjava, ki je vladala med otroci v poslopju, se je kmalu razširila tudi na zunanji čakačnico množico mater. Ker požarna bramba že več ni mogla gasiti, je omejila svoje delo na polivanje gorečih otrok in na njih rešitev. Mnogo so jih privlekli s svojimi kavelji in morja plamenov in dima. Na lice mesta so despete tudi vse mestne ambulance, ki so imele vse obilo posla. Ko je ogenj nekoliko ponehal, se je mudil vsem grozen prizor. Po hodnikih, ki so bili vsi zelo ozki, so ležala nakopičena trupla objemajočih se otrok, nekteri še s sladkim nasmehom v licu, zopet drugi s potezami na obrazu, ki so pričale o groznem smrtnem boju.

Ko je v šoli zagorelo, so zamašale učiteljice otroke pomiriti in jih rešiti. Vseh se je polastil tak strah, da nihče ni čul besede, ki je opominjala k redu. Veliko napako so povzročili učitelji, ki so vse razrede naenkrat odpustili da je postala po hodnikih nepopisna gnječa. Otroci prvega nadstropja, katerim se je posrečilo priti iz sob, so zadelali s svojimi trupli pod sledečim tovarišem.

Naj omenimo samo en pretresljiv prizor, kako je mati skušala rešiti svojo hčerko. Jennie Phillips, 12 let stara deklica, je padla ravno pred hodnikom na tla in na njo so popadali njej sledeči otroci, da je kmalu nastala gora trupel, visoka kaka dva metra. Prihitiela je njena mati in je kmalu zagledala obraz dragega svojega otroka. Gasilci so jej zabranili sicer dohod k poslopju, toda skoro podivjana mati je premagala vse ovire iz se prihrinila k svojem otroku.

"Ah, Jennie, prosim te, pridi k meni!" klicala je obupana mati.

"Ne morem, mama; ah, pomagaj mi, la se rešim, ker že gorim!" odgovarjalo je otroče svoji materi. Mati je zgrabilala obe roki svoje hčerke in potegnila z vso močjo, toda njene moči so bile prešlebe. Obrnila se je do gasilcev, pokleknila pred nje in jih prosila: "Za božjo voljo, rešite mi otroka!" Več mož je zgrabilo roke otroka, pa vse zaman.

"Umreti m-o-r-a-m, ah!"

Nato se je mati udala v svojo usodo. Oklenila se je rok svoje hčerke in z grozo na obrazu gledala, kako žviga plamen okoli njene glave. Plamen je zgrabil otrokove lase. Mati je zvržala plamen od svojega otroka, dokler je mogla. "Hvala, draga mama!" zaklicala je deklica in — umrla. Ko so nesrečno mater odpeljali od mrtve hčerke, je imela roko zažgano do kosti; odpeljali so jo za nezvestno.

Med ponesrečenimi otroci jih je tudi pet od slovenskih družin. Imena njih so: Ema Gerbič, Elma Marinič, Angela Zupc, Frank in John Vidmar. Šola se je nahajala v obližju slovenske naselbine, vendar v njo niso izključno pohajali slovenski otroci, ker glavna slovenska naselbina je že

trt ure od imenovane šole. Imenovani otroci slovenskih starišev so stari od devet do enajst let. Večina mrtvih otrok je pa nemškega pokolenja, z malimi izjemami skoraj vsi.

Kolikor se sedaj ve, je nastal ogenj na sledeč način: Deklice, ki so prišle zjutraj v šolo, so opazile v pritličju dim. Nič hudega sluteč, so se podale v svoje sobe, ko je naenkrat zazlaj iz vseh delov ogenj, in na rešitev otrok ni bilo več misliti.

O poslopju so menili, da je popolno "varno" pred ognjem; zidano je bilo šele pred štirimi leti.

Do noči so iskali trupla v gorečih razvalinah, na kar so morali iskanje ustaviti. Nadaljna poročila slede.

Proti anarhistom. Nove aretacije.

**LAZARJA AUERBACHA POKOP-
LJEJO NJEGOVI SODRUGI
NA SVOJE STROŠKE.**

Napad na policijskega načelnika je bil že naprej določen.

20,000 ANARHISTOV V CHICAGO.

Chicago, Ill., 4. marca. Lazar Auerbach, predzorni anarhistični lopov, ki je svoj napad na policijskega načelnika plačal s svojim življenjem, pripada, kakor se je sedaj dognalo, spremstvu dr. Reitmanna, ki je vodil delavce za časa zadnjih demonstracij v City Hall. Mrtvega anarhista bodo pokopali na pokopališču za siromake, če njegova sestra ne pripravi denarja za "dostojen" pokop. Ko so prijeli Auerbachovo sestro, je imela pri sebi \$19, najbrž vse njeno premoženje. Anarhisti onega mestnega dela Chicago, kjer je Auerbach prebival, bodo nabrali najbrž potrebno svoto za pogreb in priredili na grobu anarhistično slavnost. Njegova sestra bo pa kot bližnja njegova sorodnica zahtevala od oblasti izročitev mrtvega trupla.

Izidor Maron, prijatelj in sostanovalec ubitega anarhista, je pri zaslišanju izjavil, da je zginila njih sostanovalka Roza Stern, ki je pred dvema leti skupno z Auerbachom in njegovo sestro Olgo pobegnila iz Kišineva, za časa velikega klanja čifur, ter se s istim parnikom pripeljala v Ameriko. Prijeli so nadalje nekega H. Goldsteina, kterega imajo na sumnji, da je vedel o napadu na policijskega načelnika. Pri njem so našli nekaj listin, kjer se je omenjal prihod znane revolucionarke Eme Goldman. Goldstein je prišel pred štirimi meseci iz New Yorka v Chicago in je stanoval v bližini Auerbacha. Zadnji teden je Goldstein stanovalje odpovedal in izjavil, da se namerava podati v Milwaukee, v resnici se je pa preselil na drugo stanovanje. Pri nekem anarhističnem zborovanju pretekli četrtek je bil glavni govornik pri tem zborovanju je bil navzoč tudi Auerbach.

Butte, Mont., 4. marca. Abraham Edelstein, ki je pred štirimi leti ustanovil v Chicagi anarhistični klub, je takaj precej ugleden trgovec in lastnik čevljarne prodajalne. Abraham trdi, da imenovana klubna ni ustanovil on, temveč njegov brat David, ki je bil obenem pesnik in v svojih pesmih je najraje opeval trpljenje delavskega stanu. Po Edelsteinovem mnenju Auerbach ni anarhist, ker je ortodoksní žid, medtem ko so vsi anarhisti protostizisenci in ateisti. Temu današnjega dneva so zaprli še dve sumljivi osebi, ki sta baje znali za napad na policijskega načelnika Shippeya.

Chicago, Ill., 4. marca. Zvezina vlada bode v vseh slučajih šla na roke državnim vladam, ker je prepričana, da je v deželi nastala zarota anarhistov, ki ima namen pomoriti javne uradnike. Tukaj se je vršila konferenca zvezinega pravnikarja z državnim pravnikom in županom Bussejem. Upajo, da bodo na podlagi postav iz leta 1907 lahko deportirali poljubnega naseljence, ki še ni postal državljan. Razven tega so dobili vsi inšpektorji v pristaniških navodilo, da deportirajo vsakega novega naseljence, ki je "anarhist", ali o katerem se sliši, da postane pristajal anarhizma. Kaj pod zadnjim stavkom razumejo, je le težko uganiti; najbrž bodo začeli zabrajevati naseljence

vsem sumljivim osebam. Policija trdi, da je v Chicagi 20,000 anarhistov; veliko so jih že prijeli radi sumljivega obnašanja.

Vesti iz Rusije. Sleparstvo pri mornarici.

**V DUMI SO POSLANCI OBDOL-
ŽILI MORNARIŠKO MINI-
STERSTVO RAZNIH
SLEPARSTEV.**

Izdali so važne načrte neki angleški tverdki.

CARJEV ODGOVOR.

Petrograd, 4. marca. V dumi je danes več poslancev vložilo interpelacijo napram mornariškemu ministru, admiralu Dikovu, naj pojasni, v koliko pridejo v poštev različne govore, ki pravijo, da je mornariško ministerstvo angležke tverdki prodalo načrte novih ruskih vojnih ladij, tako da se teh načrtov sedaj lahko poslužujejo tudi druge narodnosti. Imenovani načrti so bili izdelani na Ruskem, kakor tudi nameravajo vse vojne ladje graditi doma. Ker so pa bili železni oklopi preslabi, je ministerstvo izdalo ves načrt angleške tverdki, ki naj bi izdelala nove oklope. Nadalje je dobila potom ruskega mornaričnega ministerstva angleška tverdka v roke tudi natančne podatke o ruskih brozostrelnih topovih. Interpelacijo so vložili konservativni poslanci, ki trde, da so imenovane obdolžitve zelo resne.

Ruska vlada se je v zadnjem času lada resno pečati z upeljavo zrakovlastva.

Petrograd, 4. marca. Da namerava car Nikolaj se držati ustave vlade in ne misli več na absolutizem kot venomer trobijo nemški listi, je danes pokazal, ko je odgovoril na adresu plemstva iz Moskve.

Moskovsko plemstvo je namreč pred kratkim poslalo na carja udanostno izjavo in obsojalo sedanje razmere na Ruskem ter pozivljalo carja, naj zopet upelje popolni absolutizem, ki bode lažje zatrl revolucijonarne ideje.

Car je pa izjavil v pogovoru s predsednikom dume, da ima v njeno poslovanje popolno zaupanje ter je prepričan, da dela duma vse v korist ljudstva.

Petrograd, 4. marca. V diplomatskih ruskih krogih se pričakuje v poletju obiska francoskega predsednika Fallieres. Predsednika bode spremljala francosko brodogrje in v prilikom njegovega obiska se vrše velike slavnosti.

DELAVSKE RAZMERE NA JUGU.

Poslanska zbornica je sprejela resolucijo, ki zahteva natančno preiskavo.

Washington, 3. marca. Poslanska zbornica je sprejela resolucijo, ki se tiče delavskih razmer na našem jugu, posebno del na plantažah. V resoluciji se zahteva, da vlada natančno prouči, kakšne razmere sedaj vladajo v dotičnih krajih. Zastopnik Williams iz Mississippija je izjavil, da so v inozemstvu razširjene vsakovrstne vesti o peonazi, ki vlada v južnih državah; v koliko so te vesti resnične, bode dokazala preiskava. Williams je izjavil, da take vesti razširjajo delavski agentje v New Yorku, ki skušajo odvrti naseljence od naseljevanja v južnih državah.

Govorilo je še več drugih zastopnikov, ki so isto zahtevali. Resolucija je bila sprejeta s 163 glasovi proti 33.

Oropali banko za \$300,000.

El Paso, Texas, 4. marca. Sem je dospela brzovjaka iz Chihuahua, Mehiko, da so nepoznani roparji oropali banko de Mineru za \$300,000. Dosedaj še niso nikogar zatorčili; rop se je vršil na zelo misterioznen način. Vse poizvedbe po storilcih so bile dosedaj zaman.

Razne novosti iz inozemstva.

**ANARHISTI PRETE ŠPANSKE-
MU KRALJU ALFONSU
S SMRTJO.**

Ruska carinja vdova je dospela v London.

STRAH PRED UMOROM.

Barcelona, Španka, 4. marca. Danes zjutraj je v mestu vladalo veliko razburjenje. Anarhisti so po vseh mestnih delih nabili na zidovja velike plakate, s kterimi naznanjajo, da bodo skušali umoriti na vsak način kralja Alfonza, če pride v Barcelono. Policija je takoj odstranila vse tozadavne plakate.

Kraljevo potovanje je določeno na 12. marca. To potovanje je sedaj tema vseh ljudskih govorice. Vse se sprašuje, kje je barcelonska policija, ker imajo anarhisti že celo mesto takorekoč v svoji oblasti. Oblasti so priredile velike varnostne priprave in kralja bode na potovanju čuvalo 800 orožnikov. Meščani mesta Barcelone so nabavili častno eskorto, ki bode kralja spremljala za vsakim korakom. Ubogi Alfonso!

London, 4. marca. Danes je dospela sem ruska carinja-vdova Marija Feodorovna na obisk svoje sestre, angleške kraljice. Na kolodvoru so jo sprejeli kralj, kraljica in prestolonaslednik. Za njeno varnost je policija odredila posebne varnostne odredbe. Za časa svojega bivanja obišče tudi stanovanje newyorškega milijonarja J. Pierpont Morgana, kterega pričakujejo ta teden v Londonu. Ogledala si bode njegovo umetniško zbirko.

Carinja-vdova že več let nima miru pred ruskimi teroristi, ker ve, da je obsojena v smrt in da jo umore takoj, ko dobe priliko.

London, 4. marca. V krogih londonske družbe se zatrjuje, da zbujajo vojvodinja Marlborough, rojena Consuelo Vanderbilt, zelo živahno zanimanje za socijalistične ideje, in socijalistični vodje že menijo, da bode prestopila k njihovi stranki ter tako sledila zgledu grofice Warwick. Odkar se je razporečila od svojega soproga, živi v Londonu in je imela že večkrat priliko proučiti veden položaj siromakov v iztočnem delu londonskega mesta. V Londonu je Vanderbiltova že precej učinila, da od pomore bedi siromakov. V soboto je odpotovala na krovu parnika Lucania v New York, kjer obišče svoje sorodnike.

Hrvata ustrelili.

San José, Cal., 3. marca. Včeraj je probacijski uradnik John Shafter ustrelil Ivana Ivankoviča, ki je bil eden najbolj poznanih californijskih prodajalcev sadja. Ivankovičeva sina je zelo ostro grajal Shafter v šoli, ker se je prejšnji dan igral na cesti, mesto, da bi prišel v šolo. Oče se je radi tega tako razjaril, da se je pričel s Shafterjem prepirati, kterega posledica je bila, da je Shafter potegnil revolver in ustrelil svojega nasprotnika.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za 20.45	100 kron.
za 40.90	200 kron.
za 102.00	500 kron.
za 204.00	1000 l. n.
za 1017.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh vsotah. Doma se nakazane vsote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dneha.

Denarje nam poslati je najpriljubnejše do \$25.00 v gotovini v pripravljenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. FRANK SAISER CO., 109 Greenwich St., New York, 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zabukovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kržižnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POBOTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Keržičnik, II. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Golieth, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe ndov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.
Denarne pošiljke naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljke tudi na glavnega tajnika Jednote.
Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: MICHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich. Pridemam morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Nagloma je umrl v St. Jerneju poestnik Fran Reclj.
Umrla je vdova Neža Zupančič, posestnica iz Jurjevice pri Ribnici.
Samomor. Dne 18. febr. okoli 5. popoldne se je ustrelil v hotelu "Stadt Wien" v Ljubljani upokojeni domobranski stotnik iz Trsta Leopold Zarnardi. Zadel se je v levo stran prsi, toda ni bil takoj mrtev. Na lice mesta došla zdravnik dr. Prossnag in Illner sta mu dala prvo pomoč, potem pa odredila, da so ga prepeljali z rešilnim vozom v garnizijsko bolnico, kjer je drugi dan ob 5. uri zjutraj umrl. Povod samomoru so baje neke zasedbe.

PRIMORSKE NOVICE.

Nezanesljiva služkinja je 27letna Josipina K., doma iz Kobarida. Dne 17. febr. sta jo dva policijska agenta aretovala v hiši št. 3 v ulici S. Lazara, kjer je služila. Prej je Josipina K. služila pri družini Jakoba Benedetich v ulici del Belvedere. Dne 28. januarja je pa Josipina nenadoma zapustila to službo in odšla. Pozneje so Benedetichovi konstatovali, da je Josipina odhajala vzela seboj neki plašč, vreden 80 kron, dve britvi, vredni 10 kron, in pa več perila, v skupni vrednosti 30 kron. Benedetichovi so jo rudi tega ovadili policiji. Poleg te ovadbe je pa bila vlozena na policiji še druga ovadba proti Josipini: neka Marija Uršič, stanujoča v ulici Massimo d'Azeglio, pri kateri je Josipina prenočevala meseca novembra m. l., jo je ovadila, da jej je ukradla škarje, svileni naravno ruto in pa jopič, v skupni vrednosti 24 K.

Tepen je bil. 28letni zidar Anton Pebersič, stanujoč na Vrđeli, je prijavil na policiji, da sta ga pretepla 21letni dincar Marko Tičič in pa 26letna lahkoživka Marija Goršek. Bil je namreč z njima v neki krčmi v ulici della Punta del Forno in tam se je bil spri z njima. Tičič ga je baje udaril večkrat s stolicco in ga ranil na glavi in na desni roki, Marija Goršek ga je pa "mazala" po glavi s ključem in ga tudi ona ranila.

Preprečen poskus samomora. 26letna Marija K., soproga Josipa, stanujoča v ulici delle Pescherie, je hotela nedavno okoli polnoči skočiti v morje z obrežja della Sanità. Neki redar je pa še pravočasno opazil njeno početje in jo ustavil in pridržal ravno, ko je hotela skočiti v morje. Redar jo je s kočijo spremil v bolnišnico, kjer so jo pridržali le par ur, a ko so uvideli, da se je pomirila, so jo izpustili.

Poskus samomora. 48letni Daniel Zegler, stanujoč v ulici Antonio Caccia št. 8, je nepopolnopravni pijanček. Nedavno je nekaj razgrajal doma, vsled česar so ga bili redarji aretovali in odvabili na policijo, kjer so ga pridržali čez noč. Ko se je vrnil domov, je pa spil nekoliko karbolne kisline, vsled česar so njegovi domači pozvali zdravnika z zdravniške postaje, ki mu je izpral želodec in ga dal prenesti v mestno bolnišnico.

bila nezakonita, ker ne biva še deset let v Hrvatski.

Strahovita eksplozija na Reki. V nedeljo 23. febr. popoldne je pri Reki v tovarni kemičnih produktov "Union" nastala strašna eksplozija kotla. Strojnice je vso razneslo. Eksplozija je zahtevala tudi človeško žrtv. 25letnega kurjača Nikolaja Brusiča iz Krka so potegnili vsa razmesarjenega izpod razvalin. Težko je ranjen strojnik Alojzij Kukrecht, dva druga delavca pa le lahko. K sreči se je eksplozija zgodila v nedeljo. Ako bi se bila kak delaven dan, bi bilo gotovo mrtvih mnogo oseb, ker dela v tovarni 150 ljudi. Materialne škode je 400.000 K, ki je pa seveda še mnogo večja, ker bo vsled pokončane strojnice morala tovarna stati. Eksplozija je bila tako strašna, da so težka bruna z razdejanega poslopja letela 50 metrov daleč in da je bilo detonacijo čuti 10 km na okrog.

BALKANSKE NOVICE.

Grška propaganda v Macedoniji. V Dardi v goriskem okraju so našli mnogo pisem, ki odkrivajo njih akcijo v Macedoniji.

Uprava Bosne in Hercegovine. Ogrska delegacija je razpravljala v seji dne 15. febr. o okupacijskem kreditu za leto 1908. Hrvatska delegata dr. Vinković in dr. Babić sta se zavzemala za avtonomijo Bosne ter se pritoževala nad germanizacijo v zasedenih deželah. Dasi v deželi pravzaprav ni Nemcev, vendar se od vseh javnih uradnikov zahteva znanje nemškega jezika. Po novem tiskovnem zakonu se postopa s časniki, kakor z navadnimi hudočelci. V podrobnih debati je govoril minister baron Burian, ki je rekel, da je 83 odstotkov vseh uradnikov v Bosni in Hercegovini Slovanov, med ostalimi 17 odstotki pa niso le Nemci, temuč tudi Madžari, Italijani in Rumuni. Vsnak Bošnjak, ki ima potrebno kvalifikacijo, se mora glasom Statutov namestiti. Danes je že 125 Bošnjakov javnih uradnikov. Znanje nemščine se obligatorno ne zahteva, pač pa znanje deželnega jezika. Kar se tiče očitovanja absolutizma, je Avstro-Ogrska prevzela v Bosni le osrednjo oblast z nalogo, ustvariti urejene razmere, da bo mogoče polagoma preiti k ustavnosti, s čimer se je že pričelo. Glede tiskovnega zakona je treba vedeti, da je časopisje v Bosni mlado in mlade so tudi moči, zato je treba te elemente šolati, kar je mogoče le tako, da se tiskovni zakon natančno izvršuje. Po vsestranski ministri razložitvi je bil proračun v splošnem in v podrobnostih sprejet.

RAZNOTEROSTI.

Bolgarski knez se boji škatelj. Bolgarski knez Ferdinand, potujoč k svoji nevesti, je stopil v Budimpešti iz vlaka. Na kolodvoru je zapazil človeka, ki je imel v roki kovinasto škatelj. Knez ga je takoj imel na sumu, da je atentator, ki ga misli umoriti. Knez je smrtno prebledel ter je začel z rokami mahati, nakar je pritekel k njemu policijski nadzornik, in doznal, za kaj se gre, je človeka s škattjo aretiral. Knez se je oddahnil, a na policiji so dognali, da mož ni atentator ter v škattji ni imel peklenškega stroja, temuč — marinirane slenike.

Časnikarjeva usoda. V nekrologu, ki ga je spisal Hugon Vitman pokojnemu glavnemu uredniku N. Fr. Pr. Ed. Baeherja, je citati o usodi časnikarstva in časnikarjev sledeči odstavek: "To je časnikarska usoda, ravna šola samozatajevanja... Častila klemen človek v tem stanu redkokdaj dobro... Kdor želi, da se mu ime zvončeno prenaša od ust do ust, naj si izbira drug poklic. Celo o najneznatnejšem komedijantu je svet razdvojen, kako se imenuje, za časnikarja se svet niti najmanj ne rani. Treba je, da piše, dobro piše, odlično piše, toda z zadnjo zapisano besedo naj izide. Pod črto (v podlistkih) more tudi časnikar včasih okusiti nekoliko slave. Tu se navadno pod zadnji odstavek vrže ime ali šifra. Toda isti časnikarski običaj, ki to dovoli ali celo zahteva, ne trpi nobenega znaka pod uvodnimi članki, da bi se pisec spoznal. Napisal ga je gospod Nihče, ki vsak večer začne svoj posel ter se muči cele noči, da zjutraj nikdar sito občinstvo dobi k telesnemu zajtrku tudi duševni užitek. Da, to je časnikarska usoda, in časnikar je ne zahteva boljše. Dobro je, ker ravno ima poklic, ki zna živeti brez slave, dasi navadno deli slavo. List za listom spušta časnikar, da poletijo po svetu, a na nobenem listu ni zaznamovana njegova osebna vrednost. Časnikarjeva slava ostane anonimna, slava brez naslova, glas brez imena.

Automobilna pošta v Turčiji. Iz Carigrada se z dne 11. febr. poroča: Kakor poroča "Ikdam", je sklenilo turško pošto ravnateljstvo, da uvede avtomobilno pošto službo med Ereklji, končno postaja bagdadske železnice, in Aleppo, ki se pozneje najbrže podaljša do Bagdada.

Zadolženi častniki. V avstr. vojnem ministerstvu proučavajo že dalje časa razne predloge za razdolžitev častnikov. Dosedaj so dognali 30 milijonov takih dolgov, a to niti polovica ni. Vojno ministerstvo namerava izvesti razdolžitev z obveznim rentnim zavarovanjem.

Železniški ravnatelj — poglavar roparjev. Ravnatelj železnice Moskva-Kazan, Šubanova, so zaprli, ker se je izkazalo, da je bil poglavar velike roparske čete, ki je poropala in pokradla za več milijonov vrednosti.

Huzarski poročnik — mesar. Pred enim letom je v Budimpešti kvitiral huzarski poročnik Aladar Szolnicsky ter se šel učiti za mesarja. Sedaj je otvoril v Budimpešti svojo mesarno.

Za kanal od Donave do Odra bo avstrijska vlada že v prihodnjem zasedanju zahtevala od parlamenta naknadni kredit 259 milijonov kron.

Kje je moj bratranec FRAN RUTAR? Po poklicu je mizar in doma iz Mokronoga na Dolenjskem. Pred tremi leti je šel iz starega kraja v Chicago, Ill. Kdor od rojakov zna za njega, ali pa on sam, naj blagovolijo poslati njegov naslov: Frank Podrasnik, 4192 Butler Street, Pittsburgh, Pa. (3-6-3)

Pozor rojaki!

Naravno in fino Concord vino prodajam galon po 50 centov.
Za obilo naročil se priporočam, ter vsakršnemu zagotavljam dobro postrežbo.

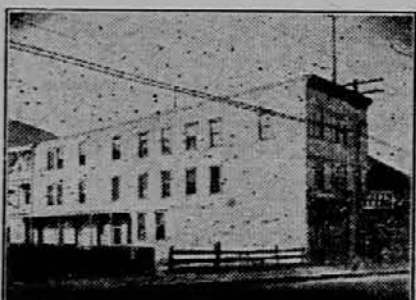
Frank Šali
Box 363
Nothingham, O.

JOHN VENZEL,
1017 E. 62nd Street, N. E., Cleveland, Ohio
izdelovalec kranjskih in nemških HARMONIK.
Delo napravim na zahtevanje naročnikov. Cene so primerno nizke, a delo trpežno in dobro. Trivrtini od \$28 do \$45. Plošče se iz najboljšega cinka. Izdelujem tudi plošče iz aluminija, niklja in medenine. Cena trivrtinim je od \$15 do \$20.

Pozor Rojaki!

Novoiznajdeno garantirano maslozga plešaste in golobradce, od katerega v 6 tednih lepši lasje, brki in brada popolnoma zrastejo, cena \$2.50! Potne noge, kurje oči, bradavice in ozeblino Vam v 3 dneh popolnoma ozdravim za 75c, da je to resno se je jamči \$500. Pri naročbi blagovolite denarje po Post Money Order poslati.

Jakob Wahčič,
P. O. Box 69
CLEVELAND OHIO.

Tukaj živim bratom Slovincem in Hrvatom, kakor potujočim rojakom, priporočam svojo novo iznajdeno gostilno, pod imenom "Narodni Hotel", na 709 Broad St., eden največjih hotelov v mestu.
Na čepu imam vedno sveže pivo, najboljše vrste whiskey, kakor naravnega doma pripravljene vina in dobre smodke.
Na razpolago imam čez 25 urejenih sob za prenočitev. — V znamenju rojake na stanovanje. — Evropska kuhinja.
Za obilen poset se priporočam udani Božo Goljsovič, Johnstons, Pa.

NA PRODAJ NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA

Dobro črno in belo vino od 35 do 45 centov galona.
Staro belo ali črno vino 50 centov galona.
Reasling 55 centov galona.
Kdor kupi manj kakor 28 galon vina, mora sam posodo plačati.
Drožnik po \$2.50 galona.
Slivovica po \$3.00 galona.
Pri večjem naročilu dam popust.
Spoštovanjem
STEPHEN JAKŠE,
Crockett, Contra Costa Co., Cal.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
MR. IVAN PAJE,
P. O. Box 126, Conemaugh, Pa.

je z nami v zvezi, vsled česar za vsem cenj. rojakom in Conemaugh, Pa. in okolice tople priporočamo.
Dotičnik ima tudi v zalogi raznovrstne slovenske knjige po izvirnih cenah.
FRANK SAKSER OO.
("Glas Naroda.")

VABILO NA NAROČBO MOHORJEVIH KNJIG

Do 20. marca sprejemamo naročbo knjig družbe sv. Mohorja za l. 1909. Udnina s poštnino vred znaša \$1.00. Naročniki prejmejo knjige svojočasno po pošti registrirano. Družba izda za l. 1909 sledeče knjige:

1. Zgodbe sv. pisma, 15. sv.
2. Presv. Sree Jezusovo, molitvenik.
3. Simon Gregorčič.
4. Umni čebelar.
5. Slovenske večernice, 61. sv.
6. Koledar za leto 1909.

Mi naročimo običajno več knjig, toda imena poznejših naročnikov ne bodo v družbenem koledarju tiskana. Najhitreje dobe knjige oni, kateri jih pri nas naroče.

UPRAVNIŠTVO "GLAS NARODA",
109 Greenwich St., New York, N. Y.

PODružnica:
6104 St. Clair Avenue, N. E.,
Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Pošta nam je vrnila 3 zavitke Mohorjevih knjig, ktere smo registrirano poslali, in sicer na: Rudolf Remiak, Forbes, Colo., Frank Furlan, Valley Junction, Wash., in Josip Jadan, Mannor, Pa.

Kdor od teh rojakov želi imeti svoje knjige, mora nam 80 centov v poštini znamkah poslati, ktere smo morali za vrnenje registrirane pošiljke v znamkah na dotični urad poslati.

Upravištvu "Glas Naroda".
(28-2-5-3)

JOHN KRACKER EUCLID, O.

Priporočam rojakom svoja izvrstna VINA, ktere v kakovosti nadkrilujejo vsa druga ameriška vina.
Budeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.

NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.

BRINJEVEC, za ktereja sem imortal brinje iz Kranjske, velja 12 steklenic sedaj \$13.00. TROPINOVEC \$2.50 galona. DROŽNIK \$2.75 galona. — Najmanjše posode za žganje so 4 1/2 galone.

Naročilom je priložiti denar.
Za obila naročila se priporočam JOHN KRACKER, Euclid, Ohio.

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", največji in najcenejši dnevnik.

Rojaki Slovenci!

NAROČAJTE IN ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO.

Novih, 50.000 iztisov. se zastouj razdeli med Slovence.

"ZDRAVJE"

Katero je izdal prvi, najstarejši in najzanesljivejši zdravniški zavod.

The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Ta knjiga je najzanesljivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico, in mladeniča! Iz nje bode te razvideli, da je zdravnik COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa radi tega zomore najuspešneje in v najkrajšem času ozdraviti vsako bolezen, bodisi akutna ali zastarela (kronična). Dokaz temu so mnogobrojna zahvalna pisma in slike katera lahko čitate v časopisih.

Knjiga je napisana v slovenskem jeziku na jako razumljiv način ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami. Dobi jo vsaki Zastoj, ako pismu priloži nekoliko znamk za poštnino.

Ko prečitata to knjigo, Vam bode lahko uganiti, kam se Vam je v slučaju u bolezni ako hočete v kratkem zadobiti preljudbo zdravje, sedaj ko razni novo ustanovljeni zdravniški zavodi in kompanije rojake na vse mogoče načine vobijo in se hvajlo, samo, da izvajajo iz njih težko prislužen denar.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ter Vam je treba zdravniške pomoči, pišite po to knjigo ali takoj natanko opišite svojo bolezen ter vsa pisma naslavljajte na ta naslov:

THE COLLINS Y. N. MEDICAL INSTITUTE
140 West 34. Str. NEW YORK, N. Y.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravištvo ne uredništvo.

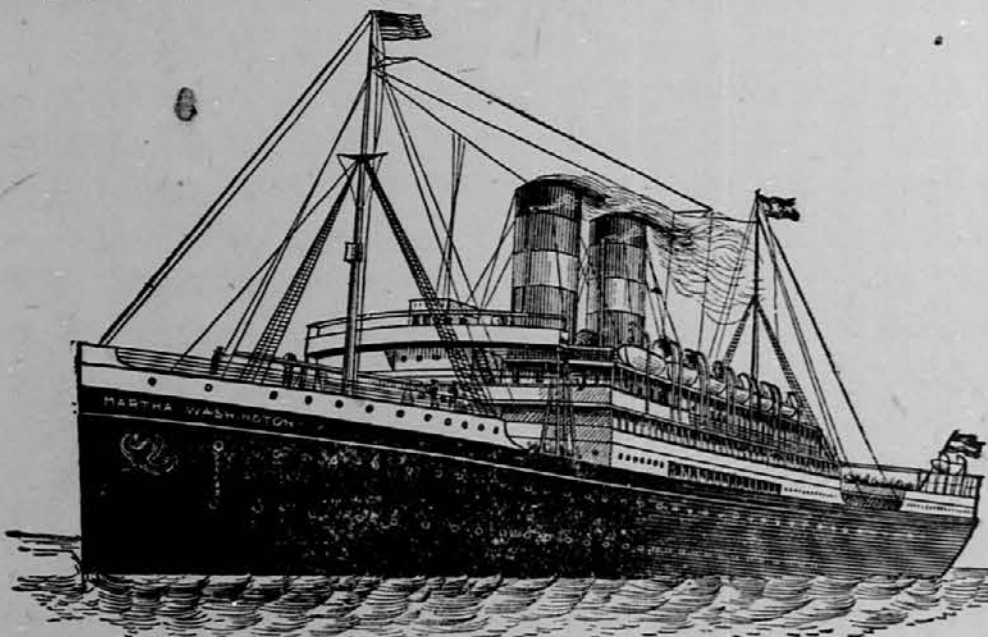
Zdravju najprimernejša pijača je LEISY PIVO

ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.
Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zveš pri Geo. Travnikarju 6102 St. Clair Ave. N. E. kteri Vam dragevolje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA (preje bratje Cosulich.)

Najpripravnjeja in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "Martha Washington".

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM, TRSTOM IN REKO.
Gene vožnih listkov iz NEW YORKA za III. razred so do:

TRSTA	\$28—
LJUBLJANE	\$28.60
REKE	\$28—
ZAGREBA	\$29.20
KARLOVCA	\$29.25
II. RAZRED do	
TRSTA ali REKE	\$55—

Parobrod "EUGENIA" odpluje 12. Marca 1908.
Parobrod "LAURA" odpluje 25. Marca 1908.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.

Rodbina Polaneških.

Roman, poljski pisatelj H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

TRETTJA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Bilo je moči slutiti, da umeje s pomočjo možgan, kako ga je doletelo nekaj izredno radostnega in da spozna, kako naj se veseli, toda srce ne žuti tega. Sreče se je kazalo samo v skrbeh in v zanimanju, s katerimi je začel izpraševati gospodično Heleno, kaj namerja in kaj se zgodi z njo. Gospodična Helena mu ni hotela odgovoriti, nego je le splošno omenila, da se hoče odreči svetu in da je njen sklep neizpremenljiv. Rotila ga je, naj ne ugonobi svojih zmožnosti in ne ukani nido njemu udanih oseb; do tega ji je bilo največ. Govorila je z njim kakor mati, on pa je ponavljal neprestano: "Pisati hočem zopet, brž ko popolnoma okrevam," ji poljubljaj roke ter imel solze v očeh. Kdo ve, ali je bila to solza sočutja do nje, ali žalost otroka, ki ga zapušča dobra in draga pestunja? Gospodična Helena pa je dejala, da se od tega trenutka smatra za gosta v tej hiši in da namerja oditi čez dva dni.

Zawilowski vendar ni hotel privoliti ter je zahteval, naj ostane vsaj še teden dni. Naposled je privolila, češ, da ga ne užali in ne škoduje njegovemu zdravju. Nato se je pomiril ter kazal radost malega otroka, čigar prošnji je bilo ustrezno. Koncem večera se je pa zamislil, kakor bi se bil nečesa spomnil. Začuden je pogledal po navzočih in dejal:

"To je čudna stvar, toda zdi se mi, kakor bi se bilo vse to že nekaj prijetilo."

Polaneški je hotel uvesti v razgovor veseljši ton in je vprašal smehoma:

"V prejšnjem življenju, na drugih planetih, kaj ne?"

"Da, to je vse bilo že nekaj," pomeni Zawilowski.

"In te pesmi si pisal — na mesece..."

On dvigne knjigo, ležečo na mizi, jo pogleda, se zamisli in reče naposled:

"Zopet hočem pisati, brž ko popolnoma okrevam."

Polaneški se poslovi in odide. Še tega večera se je gospodična Ratkowska preselila v sobico h gospe Melniški.

XIX.

Da sta se razšla Osnowski in gospa, ki sta imela v društvenem življenju dovolj odlično stališče, in da je Zawilowski padlo v naročje veliko premoženje, to sta bili dve najvažnejši novici, za kateri se je zanimalo vse mesto. Ljudje, ki so tudi domnevali, da je bila gospodična Helena vzela mladega sorodnika k sebi zaradi močvirja, se niso mogli sedaj otresti čudenja. Nastalo je novo opravljanje in domišljanje. Ljudje so jeli šepetati med seboj, da je bil Zawilowski sin starega bogatstva in da je zagrozil sestri s pravdo, češ, da je skril oporoko; da se ji ona rajše sklenila odreči vsemu in oditi na tuje, nego da bi se postavila za malico škandalozni pravdi. Drugi so zopet trdili, da je vzrok njenemu odhodu gospodična Ratkowska in da so med tema gospodičnami nastale nezalazne pohujšljive reči, ki ne dopuščajo nobeni pošteni rodbini, da bi se jemale gospodično Ratkowsko čez prag. Bil so naposled tudi taki, ki so nastopili v imenu javne blaginje in gospodični Heleni naravnost odrekli pravico, da bi smela tako ravnati s svojim premoženjem. Pri tem so namigavali, da bi ga v danem primeru sami obrnili v večjo občno blagost.

Izkratka, govorilo se je vse, kar je le moglo ustvariti klepetanje, radovednost, lahkomišelnost in nepočtena zloba. Kmalu pa je dospela javni radovednosti nova hrana v poročilu o dvoboju Osnowskega s Kopowskim, pri katerem je bil Osnowski ranjen. Kopowski se je tudi kmalu nato vrnil v mesto, slovoč kot junak v nenavadnih dogodkih, v ljubezni in v boju, neumnejši nego kdaj prej, toda obenem lepši nego kdaj prej ter sploh tako lep, da se ob samem pogledu nanj je urneje utripala mlajša in starejša sra.

Osnowski, ki je bil le lahko ranjen, se je zdrvil v Bruslju. Swirski je prejel od njega kratko poročilo o dvoboju, da se mu godi dobro in da sredi zime odrine v Egipt, da se pa še prej vrne v Prtilov. S tem poročilom je prišel k Polaneškemu in izrazil bojazn, ako se Osnowski ne vrne samo zato, da poišče iznova zadostilo za krivico, ki mu jo je povzročil Kopowski.

"Prepričan sem," je dejal, "če je bil ranjen, da je bil zato, ker je hotel biti. Po mojem mnenju je hotel samo umreti. Jaz nisem malo streljal z njim pri Bruslju ter vem, kako strelja.

Videl sem, kako je streljal vžigalice in vem, da he bi videli Kopowskega, ko bi ga bil hotel zadeti."

"Morda," odgovori Polaneški, "toda ker govori o potovanju v Egipt, nima očitno namena, da bi se dal ubiti. Naj le gre in naj vzame Zawilowskega s seboj."

"Res, da bi imel tudi Zawilowski nekoliko pogledati po svetu. Namerjen sem odtod kreniti k njemu. Kako mu je?"

"Pojdem z vami, ker ga danes še nisem videl. Dobro mu je, le vede se nekako čudno. Ali se pomnite, kako ponosna in zaprta duša je bil? A sedaj je zdrav, toda iz njega je nastal majhen otrok; ob najmanjši neprijetnosti ima solze v očeh."

Čez trenutek sta šla skupaj. Spotoma vpraša Swirski: "Je li gospodična Helena še pri Zawilowskem?"

"Da. Tako si žene k sreči njen odhod, da ji je žal zanj. Imela je oditi v teden dni, toda sedaj, kakor vidite, je minilo že štirinajst dni."

"Kaj boče storiti pravzaprav?" "Nikomur ne pove nič odločnega. Verjetno je, da stopi kje v samostan ter bo vse svoje življenje molila za Ploszewskega."

"A gospodična Ratkowska?" "Gospodična Ratkowska je pri gospe Melniški."

"Ali je bilo Zawilowskemu dolgočas po njej?"

"Prve dni. Potem, kakor bi jo bil pozabil."

"Ako se ne oženi z njo v letu dni, poprosim iznava nje roke. Za Boga! Tako ženska, ko se omoži, se naveže na človeka."

"Zena mi je povedala, da ste ji včeraj govorili tako. Toda smejala se je tej groznici."

"To ni groznica — samo sreče nimam."

Nadaljnji razgovor jima ustavi kćija, v kateri sta sedeli gospa Kraslavska in gospa Maszkova. Vozila sta se skozi drevored, da bi se nasrkali svežega zraka. Dan je bil jasn, toda hladan, in gospa Maszkova je imela toliko posla, zavijajoča mater v toplo obleko, da ju ni pozdravila in se ni zahvalila za pozdrav.

"Bil sem ondan pri nji," reče Swirski, "to je kaj dobra ženska."

"Pravijo, da je jako vrla bč," odgovori Polaneški.

"To sem takoj zapazil tudi jaz, ko sem bil pri nji, toda takoj mi je kot staremu skeptiku prišlo v glavo, da ji tudi prija naloga požrtvovalne hčrke, toda ta vsečnost je izvirala iz resnične naklonjenosti do matere iz iz tega, da se je bilo v njej nekaj prebudilo in jo pretreslo, ko je videla njeno nesrečo. Swirski vendar ni hotel ali ni mogel izreči sam od sebe nadaljnje sodb, da ženska kakor potrebuje v toaleti za nov klubov novo obleko in nove rokavice, tako zopet v dobronosti, ko je kdaj kaj storila, hoče biti nova od glave do pet. Zato ni nikdar povsem nemogoča izpremena ženskega značaja."

V tem sta dospela k Zawilowskemu, ki ju je radosten sprejel, zakaj že nekaj časa mu je bilo prijetno imeti okrog sebe ljudi, kakor se to navadno godi pri bolnikih, ki okrevajo. Ko je zvedel od Swirskega, da skoro odide v Italijo, je jel siliti vanj, naj ga vzame s seboj.

"Aha," si je mislil Swirski, "torej na gospodično Ratkowsko misliš le jako malo?"

Zawilowski jame dokazovati, da je že davno sanjal o Italiji; čuti, da nikjer ne bi pisal tako lahko kakor ondi ob teh umetniških in arheoloških vtiskih med temi razvalinami, zaraslimi z bršljanom. Smejal se je misli, ki ga je navdehnila, in dobronostni Swirski je privolil brez ugovora.

"Toda dolgo se ne bom mudil ondi," reče, "zakaj tukaj me čaka nekoliko portretov, in vrhutega sem obljubil gospodu Polaneškemu, da pridem na kraj."

Potem se je vrnil k Polaneškemu. "No, kaj, ali boste imeli sina ali hčerko?"

A Polaneški odgovori:

"Naj je že, kar hoče, samo da bi se zvršilo srečno."

Ko sta onadva jela delati načrte za potovanje, se je poslovil in odšel v zavod. Čakala ga je pošta minulega dne. Zaprl se je v svojo delavnico, začel čitati pisma ter si zaznamoval ona, ki so zahtevala nujnega odgovora. Toda čez nekaj časa ga pride motit v tem poslu nedavno sprejet pooblaščenec, češ, da hoče neka gospa govoriti z njim.

Polaneškega je to vznemirilo. Niti ni vedel, zakaj mu je prišlo v glavo, da ne more biti nihče drug nego gospa Maszkova. Slutil je neke prizore, in sree mu je jelo utripati nemirno.

Toda ob vratih se mu prikaže lice, ki se ga ni bil nadejal, smehljajoče in veselo lice Maričino.

"Iznenadila sem te, kaj?" je dejala.

Polaneški, ko jo je ugledal, je po-

Vedno pri rokah.

Zdravnik je mogoče daleč od Vas, toda ako imate doma staro in vredno nemško domače zdravilo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

zamorete se vedno boriti tudi proti hudim napadom reumatizma, neuralgije, prehlajenja, boleznih v prsih in hrbtu. Ono ima 35letni rekord svojega uspeha. Brez varnostne znamke "sidro" ni pravo. 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

skočil z občutkom nepričakovane in velike radosti, jo prijel za roke in jel poljubljati drugo za drugo.

"Ti, draga moja! To je res iznena-da!" reče. "Kaj ti je prišlo v glavo, da si prišla sem?"

Po teh besedah ji jame primikati stol in jo posajati kot drugega in ob-čem redkega gosta. Z jasnega njegovega lica je bilo videti, kako mu je pri-jetna njena navzočnost.

"Imam ti pokazati nekaj zanimivega," reče Mariča, "in ker moram vrhutega mnogo hoditi, sem dospela semkaj. Na koga si mislil, da pride? Priznaj mi takoj!"

Po teh besedah se mu jame smehoma groziti, on pa odgovori:

"Tukaj se vrši zgolj trgovina. Ni-kakor si nisem mislil, da si ti. Kaj mi boče pokazati?"

"Glej, kakšno pismo sem prejela."

(Dalje prihodnjič.)

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino.

BRZOPARNIKI

francoske družbe, severonemškega Lloydja in Hamburg-američke proge, kateri odplujejo iz New Yorka v Evropo kakor sledi:

V HAVRE

(francoska proga):

LA PROVENCE

odpluje dne 12. marca ob 10. uri dop.

LA TOURAINE

odpluje dne 26. marca ob 10. uri dop.

LA SAVOIE

odpluje 2. aprila ob 10. uri predpol.

LA PROVENCE

odpluje 9. aprila ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 16. aprila ob 10. uri dopol.

LA TOURAINE

odpluje 23. aprila ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje dne 30. apr. ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje dne 7. maja ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje dne 14. maja ob 10. uri dop.

LA TOURAINE

odpluje dne 21. maja ob 10. uri dop.

LA SAVOIE

odpluje dne 28. maja ob 10. uri dop.

LA PROVENCE

odpluje 4. junija ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 11. junija ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje 18. junija ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje 25. junija ob 10. uri dopol.

V BREMEN

(severonemški Lloyd):

KRONPRINZESSIN CECILIE

odpluje dne 17. marca.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje dne 24. marca.

KAISER WILHELM II.

odpluje dne 31. marca.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje dne 7. aprila.

KRONPRINZESSIN CECILIE

odpluje dne 14. aprila.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 21. aprila.

KAISER WILHELM II.

odpluje 28. aprila.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje dne 5. maja.

KRONPRINZESSIN CECILIE

odpluje dne 12. maja.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje dne 19. maja.

KAISER WILHELM II.

odpluje dne 26. aprila.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje dne 2. junija.

KRONPRINZESSIN CECILIE

odpluje 9. junija.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 16. junija.

KAISER WILHELM II.

odpluje 23. junija.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje dne 30. junija.

V HAMBURG

(hamburško-američka proga):

DEUTSCHLAND

odpluje dne 30. aprila.

DEUTSCHLAND

odpluje dne 28. junija.

Za vsa pobilna ali natančna po-jasnila glede potovanja pišite pravo-časno na:

FRANK SAKSER CO.,
109 Greenwich St., New York,

kteri vam bodo točno odgovorili in vas podučili o potovanju.

Dalje so še krami poštni parniki na razpolago, kateri odplujejo kakor sledi:

V HAVRE

(francoska proga).

LA BRETAGNE

odpluje dne 19. marca ob 10. uri dop.

V BREMEN

(severonemški Lloyd):

BARBAROSSA

odpluje dne 12. marca.

MAIN

odpluje dne 19. marca.

BARBAROSSA

odpluje dne 9. aprila.

GROSSER KURFUERST

odpluje 7. maja.

MAIN

odpluje dne 14. maja.

BARBAROSSA

odpluje dne 21. maja.

NECKAR

odpluje dne 30. maja.

GROSSER KURFUERST

odpluje 11. junija.

BREMEN

odpluje 18. junija.

FRIEDRICH DER GROSSE

odpluje 20. junija.

PRINZ FRIEDRICH WILHELM

odpluje 25. junija.

BARBAROSSA

odpluje 27. junija.

V HAMBURG

(hamburško-američka proga):

PENNSYLVANIA

odpluje dne 28. marca.

PATRICIA

odpluje dne 4. aprila.

AMERIKA

odpluje dne 9. aprila.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA

odpluje 23. aprila.

PRESIDENT LINCOLN

odpluje 25. aprila.

PRESIDENT GRANT

odpluje 2. maja.

AMERIKA

odpluje dne 7. maja.

BLUECHER

odpluje dne 14. maja.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA

odpluje dne 21. maja.

AMERIKA

odpluje dne 4. junija.

BLUECHER

odpluje dne 10. junija.

PRESIDENT GRANT

odpluje dne 13. junija.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA

odpluje dne 18. junija.

V TRST ALI REKO

(Anstro-American Line):

EUGENIA

odpluje 12. marca.

LAURA

odpluje 25. marca.

ALICE

odpluje 14. aprila.

ARGENTINA

odpluje dne 23. aprila.

MARTHA WASHINGTON

odpluje dne 5. maja.

V ROTTERDAM